

GODINA XI – BROJ 61 SPLIT, SVIBANJ 1976. CIJENA 2 DINARA

PORUKA BORCA

IZDAVAČ: Općinski odbori
SUBNOR-a Dalmacije

Glavni
i odgovorni urednik:

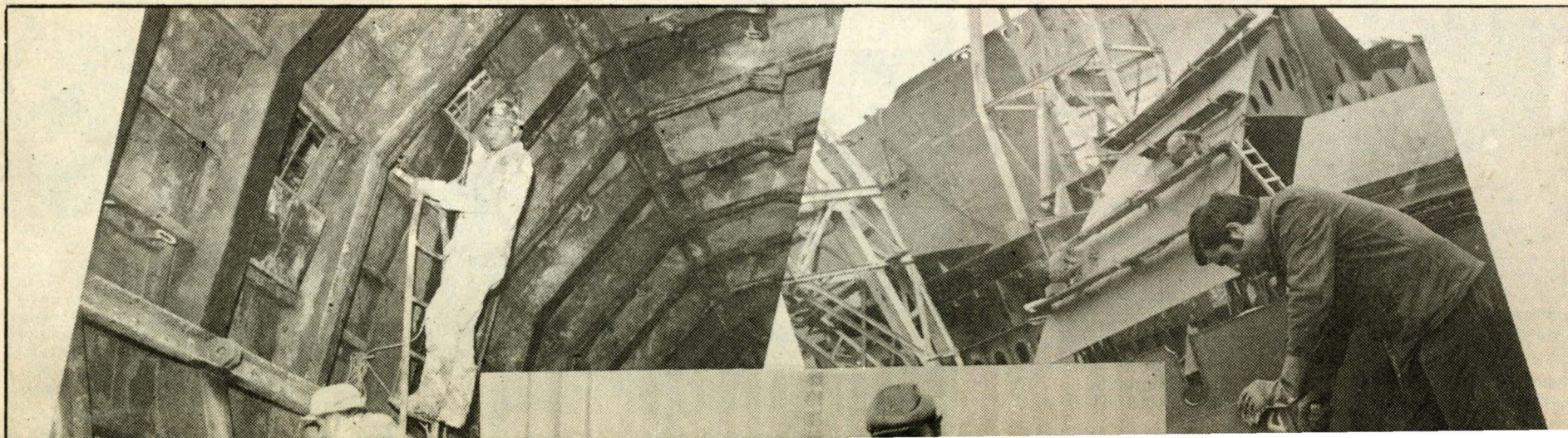
IVAN KULJIŠ

List izlazi povremeno

GLASILO OPĆINSKIH ODBORA SUBNOR-a DALMACIJE

**BORCIMA,
ČITAOCIMA
I SARADNICIMA
MAJSKE
PRAZNIKE
ČESTITA**

REDAKCIJA

U susret Kongresu jugoslavenskih „Španaca“

Dalmatinci u

Poziv KPJ za pomoć španjolskom narodu u borbi za obranu tek stvorene španjolske republike, a protiv fašističke nemani, koja je preko Španjolske zaprijetila čitavom slobodoljubivom čovječanstvu, naišao je na plodno tlo i odaziv i Dalmatinaca, koji su, kako iz zemlje, tako i sa drugih strana svijeta dobrovoljno stupali u internacionalne brigade i borili se za slobodu španjolskog naroda protiv fašizma.

Na osnovu podataka koji su ubilježeni u knjizi 5 „Zbornika sjećanja jugoslavenskih dobrovoljaca u španskom ratu“ evidentno je da su u španjolskom građanskom ratu na strani republikanske španjolske vojske u internacionalnim brigadama učestvovala oko 1653 jugoslavenska dobrovoljca, među kojima je bilo oko 139 Dalmatinaca. Najviše ih je došlo iz Belgije 58, zatim iz Jugoslavije 36, iz Francuske 29, iz SAD 5, iz Kanade 2, iz Alžira 2, iz SSSR-a 2, dok za petoricu nije utvrđeno odakle su došli.

Od njih 138, evidentirano je da ih je 38 poginulo u španjolskom građanskom ratu, zatim u pokretu otpora i logorima 5, poginulo u narodnooslobodilačkoj borbi 14, umrlih poslije II svjetskog rata 20, a živih je još 21. Pretpostaviti je da su i preostalih 40 pretežno poginuli na španjolskom ratištima, ali nisu upisani u knjige poginulih, pa uz njihovo ime nije to ni ubilježeno, što bi trebalo daljnjim ispitivanjem ipak utvrditi, ukoliko je to moguće.

Kada bismo ovih 138 učesnika iz Dalmacije razvrstali po općinama, onda bi brojno stanje izgledalo kako slijedi: Benkovac 3, Brač 2, Drniš 3, Dubrovnik 4, Imotski 51, Knin 3, Makarska 2, Metković 1, Obrovac 1, Omiš 5, Sinj 6, Split 18, Šibenik 14, Trogir 3 i Zadar 18, dok za 4 nije utvrđeno odakle su, samo se kaže da su iz Dalmacije.

Uz broj učesnika stavio sam riječicu „oko“ zbog toga što smatram da taj broj ipak nije stopotostno tačan ni definitivn. Udruženje španjolskih dobrovoljaca, kao i drugi koji su se bavili tim pitanjem, uložili su mnogo truda da utvrde što je moguće tačniji broj i svakog učesnika, ali to ipak nije bilo moguće u potpunosti postići. U prvom redu treba znati da nisu baš svi pronađeni u sačuvanim spiskovima, kao i to da je jedan broj njih išao pod tuđim imenom u inozemstvo na rad, kao mladoljetan, da bi izbjegao vojnu obavezu, pa je možda evidentiran na osnovu putne isprave pronađene kod njega prilikom pogibije. Isto tako, primijetio sam da su neki evidentirani u policijskim spiskovima kao španjolski dobrovoljci, a nema ih u spisku, kao i to da su neki zapisani dva puta samo pod različitim imenom ili prezimenom.

Zbog svih navedenih mogućnosti i nemogućnosti, u dogovoru s uredništvom lista „Poruka borca“, ovom prilikom objavit će se imena svih učesnika španjolskog građanskog rata iz Dalmacije, s podacima kako su uvedeni u knjizi 5. „Zbornika sjećanja jugoslavenskih dobrovoljaca u španskom ratu“, s molbom da svi koji uoče neke netačnosti i nepotpune podatke o pojedincima, što je moguće prije, jave uredništvu lista „Poruka borca“, koje će eventualne ispravke i nadopune naknadno objaviti. Isto tako je moguće da je netko iz spiska ispušten, a rodbini ili nekom drugom je poznato da je netko od njihovih učestvovao u španjolskom građanskom ratu, a nije uveden u spisak učesnika. Ukoliko se desi i takav slučaj, molimo da se javi, o čemu će Uredništvo upoznati Udruženje španjolskih dobrovoljaca radi daljnjeg postupka.

U Institutu za historiju radničkog pokreta pokrenuta je inicijativa da se izda posebna monografija učesnika španjolskog građanskog rata – Dalmatinaca. Da bi se ova inicijativa što uspješnije realizirala, bilo bi potrebno i korisno da svi oni koji posjeduju fotografije učesnika, ili neke druge dokumente ili podatke o njima, dostave to Institutu za historiju radničkog pokreta, Šetalište 1. maja 10, Split. Isto tako bi bilo poželjno da živi učesnici daju svoja sjećanja na te borbe i svoje uspomene na poginule drugove.

Već je prošlo 40 godina od španjolskog građanskog rata i krajnje je vrijeme da se definitivno prikupe podaci o svakom učesniku i na taj način da damo što potpunije historijske podatke koji će mladim pokoljenjima pružiti pravu sliku i o učešću Dalmatinaca u tom historijskom prvom internacionalnom obračunu s fašizmom.

Evo poimeničnog spiska Dalmatinaca učesnika u španjolskom građanskom ratu s podacima kako su uvedeni u objavljenoj knjizi, a koji će nam omogućiti da damo konkretne primjedbe, ispravke i nadopune:

1. BABAN IVAN, rođen 1907. godine, Bjokovsko selo, općina Imotski, rudar, došao iz Belgije rujna 1936. godine.
2. BABIN TOMO, rođen 1901. godine, Preko-Poljane kod Zadra, mornar, došao iz SAD 22. 2. 1937. godine (umro).
3. BAČE MAKS, rođen 1914. godine, Pakoštane, Zadar, student, došao iz Jugoslavije listopada 1937. godine.
4. BAČKOV FRANJO, rođen 1905. godine, Pakoštane, Zadar, radnik, došao 26. prosinca 1936. godine iz Belgije, poginuo 20. 1. 1938. godine.

5. BALAJIĆ FRANJO, rođen 1913. godine, Obrovac, radnik, došao 17. 1. 1937. godine iz Belgije.
6. BARIŠIĆ MIJO Gopo, rođen 1902. godine Bašić – Omiš, radnik, došao 5. 11. 1936. godine iz Belgije. Poginuo 21. juna 1937. godine na madridskom frontu.
7. BARTL ARSEN Senjo, rođen 1912. godine, Deverska – Split, radnik, došao 25. 7. 1936. godine iz Francuske. Umro u SAD 1964. godine.
8. BAŠIĆ ANTE, rođen 1910. godine Raščani – Imotski, rudar, došao 26. 12. 1936. godine iz Kanade, poginuo u Španiji.
9. BAŠIĆ DUJE, rođen 1919. godine, Prugovo – Split, radnik, došao iz Jugoslavije 25. 10. 1936. godine.
10. BAŠIĆ MATE, rođen 1907. godine, Krivodol – Imotski, rudar, došao 15. 12. 1936. godine iz Belgije.
11. BATINIĆ ANTON, rođen 1911. godine, Opanci – Lovreć, Imotski, radnik, došao studenoga 1936. godine iz Belgije, umro u bolnici Št. Karlo 11. 4. 1937. godine.
12. BATINIĆ NIKOLA, Opanci – Imotski, poginuo u Španiji 10. 11. 1936. godine na madridskom frontu (Kasa del Kampu).
13. BATUR STANKO, rođen 1913. godine, Pridraga – Novigrad, radnik, došao 16. 3. 1938. godine iz Jugoslavije. Poginuo u NOB-u 1942. godine u Foči.
14. BEGO ANTE, rođen 1891. godine u Šibeniku, radnik, u Španiji se zatekao 1936. godine i stupio u miliciju.

15. BEZOVIĆ JOSIP Joso, rođen 1909. godine, Šibenik, pomorac, došao svibnja 1938. iz Orana – Alžir.
16. BIBIĆ MIRKO, rođen 1898. godine, Baljci – Drniš, radnik, došao 16. 9. 1936. godine iz Francuske, 1942. godine strijeljan u Šapcu.
17. BILIĆ BOŽO, rođen 1914. godine, Civljani – Vriška, radnik, došao 5. 2. 1937. godine iz Jugoslavije. Poginuo u NOB-u 1942. godine.
18. BILIĆ DRAGUTIN, rođen 1907. godine, Betina – Šibenik, radnik, došao iz Belgije, poginuo srpnja 1937. godine na frontu kod Termala.
19. BILIĆ ILIJA, rođen 1898. godine, Studenci – Imotski, rudar, došao 10. 1. 1937. godine iz Belgije.
20. BILIĆ JURE, rođen 1907. godine, Studenci – Imotski, radnik, došao iz Francuske 9. 9. 1936. godine.
21. BILIĆ NIKOLA, rođen 1905. godine, Studenci – Imotski, radnik, došao 1936. godine iz Belgije, poginuo 1936. na madridskom frontu.
22. BIRČIĆ IVAN, rođen 1909. godine, Grabovac – Imotski, rudar, došao 22. 4. 1937. godine iz Belgije, poginuo u NOB-u 1944. godine kod Knina.
23. BJEDOV GOJKO, rođen 1913. godine, Kninsko polje – Knin, student, došao iz Jugoslavije 14. jula 1937. godine, poginuo 24. 8. 1937. godine na frontu kod Kinta.
24. BLAŽEVIĆ LJUBO, rođen 1911. godine, Lokvičići – Imotski, rudar, došao 30. 11. 1936. godine iz Belgije, umro svibnja 1970. godine u Beogradu.

39. BUŠIĆ MATE Abato, rođen 1909. godine, Vinjani Donji – Imotski, radnik, došao 28. 12. 1936. godine iz Jugoslavije, poginuo 2. 2. 1943. godine u NOB-u u Gornjem Vakufu.
40. BUŠIĆ PETAR, rođen 1913. godine, Vinjani Donji – Imotski, radnik, došao iz Belgije, poginuo 20. 11. 1936. na madridskom frontu (Kasa del Kampu).
41. COLANI (KOLANOVIĆ) GIUSEPPE, rođen 1909. godine, Zadar, radnik, došao iz Francuske, srpnja 1936. godine, poginuo ožujka 1937. godine na frontu Harame.
42. CURK RAFAEL, rođen 1908. godine, Split, rudar, došao 25. 5. 1938. godine iz Afrike.
43. ČAGALJ FRANJO, rođen 1909. godine, Zagvozd – Imotski, došao 1936. godine iz Belgije.
44. ČIŽEK RUDOLF Rudi, rođen u Dubrovniku 1898. godine, radnik, došao siječnja, 1937. godine iz Francuske, poginuo 3. 4. 1938. godine na aragonskom frontu (Marelja).
45. ČUBIĆ JOSIP, rođen 1912. godine, Zlošelo – Benkovac, radnik, došao 30. 1. 1937. godine iz Belgije, poginuo 1941. godine u pokretu otpora u Francuskoj.
46. ČULINA MARKO Jadranski, rođen 1906. godine, Pridraga – Benkovac, rudar, došao 26. 12. 1936. godine iz Belgije.
47. DEŠKOVIĆ IVAN, rođen 1894. godine, Šibenik, radnik, došao 17. 3. 1937. godine iz SAD, umro 1963. godine u Trogiru.
48. DROPUJIĆ CIRO, rođen 1905. godine, Proložac – Imotski, radnik, došao 30. 10. 1936. godine iz Francuske.

25. BLAŽEVIĆ MATE, rođen 1905. godine, Lokvičići – Imotski, radnik, došao 6. 11. 1936. godine iz Belgije.
26. BOBETIĆ MARKO, rođen 1907. godine, Opanci – Imotski, radnik, došao iz Francuske, poginuo 20. 11. 1936. godine na madridskom frontu.
27. BODLOVIĆ IVO, rođen 1910. godine, Zadar, mornar, došao 22. 10. 1936. godine iz Belgije.
28. BORIĆ SREČKO, rođen 1911. godine, Podgora – Makarska, student, došao prosinca 1936. godine iz Francuske, poginuo 12. 2. 1937. godine na frontu kod Harame.
29. BORJAN GOJKO, rođen 1914. godine, selo Kričke, Drniš, radnik, došao 30. 1. 1938. godine iz Jugoslavije, umro 1946. godine u Jugoslaviji.
30. BARSKI IVAN, rođen 1906. godine, Dubrovnik, radnik, došao 1. 10. 1936. godine iz Francuske, poginuo 18. 11. 1936. na madridskom frontu (Kasa del Kampu).
31. BOŠNJAK MIJO, rođen 1907. godine, Lovreć – Imotski, poginuo.
32. BOŠNJAK IVAN, rođen 1908. godine, Opanci, Lovreć – Imotski, radnik, došao 10. 10. 1936. godine iz Belgije, poginuo 1938. godine na aragonskom frontu.
33. BOŠNJAK JOSIP Jozo, rođen 1907. godine, Opanci, Lovreć – Imotski, rudar, došao 10. 10. 1936. godine iz Belgije, poginuo u Njemačkoj 1944. godine.
34. BRKOVIC ZVONIMIR Zvonko, rođen 1911. godine, Zadar, došao iz Jugoslavije.
35. BRNČIĆ STJEPAN Stipe, rođen 1897. godine, Šibenik, radnik, došao krajem 1936. godine iz Francuske, poginuo u NOB-u.
36. BRONE ANTON, rođen 1891. godine, Šibenik, radnik, došao 1937. godine iz Francuske.
37. BUBLE CIRO, rođen 1908. godine, Trogir, radnik, došao 26. 10. 1937. godine iz Jugoslavije.
38. BUŠIĆ IVAN, rođen 1910. godine, Vinjani Donji – Imotski, radnik, došao 1. 9. 1937. godine iz Jugoslavije.

49. DUJMOVIĆ MARIJAN, rođen 1907. godine u Dalmaciji, radnik, došao iz Francuske listopada 1936. godine, poginuo 17. 11. 1936. godine na madridskom frontu (Kasa del Kampu).
50. DUJMIĆ MATE, rođen 1911. godine, Zagvozd – Imotski, rudar, došao 22. 2. 1937. godine iz Belgije.
51. ERCEG MARIJAN, rođen 1908. godine, Podbablje – Imotski, radnik, došao 1936. godine iz Belgije, umro 1957. godine.
52. FATOVIĆ FRANCISKO Ferručo, rođen 1910. godine, Zadar, radnik, došao 20. 12. 1936. godine iz Zadra, 1936. godine iz Zadra.
53. FRANIĆ MARKO, rođen 1907. godine, Blato na Cetini – Omiš, radnik, došao iz Francuske, poginuo u NOB-u 1944. godine.
54. FRANIĆ JOŽO, radnik, poginuo 21. 3. 1937. godine. (U drugom spisku zapisan pod imenom Franić Marko pok. Ivana, rođen 1903. u Kaštel-Lukšiću, srez Split – potrebno ispitati).
55. GLAVICEK ANTON, lučki radnik iz Splita, došao 1936. godine iz Francuske, poginuo 1942. u NOB-u na Kozari.
56. GRUIĆ ROKO, rođen 1904. godine, Trogir, radnik, došao 12. 1. 1938. iz Jugoslavije.
57. GUBERINA LINARDO, rođen 1900. godine, Šibenik, mornar, došao 24. 11. 1936. godine iz Belgije.
58. GUDELJ ANTE, rođen 1907. godine, Podbablje – Imotski, rudar, došao listopada 1936. godine iz Belgije, umro 1962. u Belgiji.
59. GUDELJ MATE, rođen 1910. godine, Podbablje – Imotski, radnik, došao 1936. godine iz Belgije, poginuo 1937. na madridskom frontu.
60. GOJSALIĆ ANTE, rođen 1904. godine u Kostonjama – Omiš, radnik, došao 2. 1. 1937. godine iz Belgije, poginuo u borbama na frontu kod Harame.
61. ILIĆ LJUBOMIR Ljubo, rođen 1905. godine, Split, arhitekt, došao 10. 10. 1936. godine iz Francuske.
62. IVANIŠEVIĆ JOVAN, rođen 1917. godine, Imotski, radnik, došao 12. 11. 1936. godine iz Jugoslavije, strijeljan 1941. u Zaprešiću kod Zagreba od fašističkih okupatora.

španskom građanskom ratu

- 63. JERONČIĆ IVAN, rođen 1912. godine, Jesenice – Omiš, radnik došao 1936. iz Belgije. Poginuo na aragonskom frontu 1936. godine (Marelja).
- 64. JERONČIĆ MILAN, rođen 1912. godine, Seoce – Omiš, student, došao krajem veljače 1937. godine iz Belgije, poginuo krajem ožujka 1938. godine na aragonskom frontu (Marelja).
- 65. JURICA JURE Zaratini, rođen 1910. godine, Zadar, pomorac, došao 1936. godine iz Jugoslavije.
- 66. JURKOVIĆ NIKOLA rođen 1909. godine, Šibenik, radnik. Došao iz Francuske u Španiju 1. 10. 1936. godine.
- 67. JURLIN ANTE, rođen 1910. godine, Šibenik, došao iz Jugoslavije, poginuo 1941. godine u NOB-u.
- 68. KADIJEVIĆ MIRKO, rođen 1899. godine u Glavini Donjoj – Imotski, radnik, došao iz Francuske, listopada 1936, poginuo 15. 11. 1937. godine na frontu kod Pueto de Francesesa.
- 69. KARDUN IVAN, rođen 1906. godine, Numić – Knin, došao 10. 10. 1937. godine iz Francuske.
- 70. KAROGLAN MIJO, rođen 1913. godine, Zmijavci – Imotski, radnik, došao 20. 4. 1937. godine iz Belgije.
- 71. KNEŽEVIĆ LJUBOMIR Đuro, rođen 1908. godine, Benkovac, radnik, došao 10. 11. 1936. godine iz Francuske.
- 72. KNEŽEVIĆ ĐORĐE Paja, rođen 1908. godine, Imotski, radnik, došao iz Belgije,
- 73. KOVAČEVIĆ IVAN, rođen 1907. godine Strizel – Sinj, zidar, došao veljače 1938. godine iz Belgije.
- 74. KRALJEV SIME, rođen 1909. godine, Zadar, pomorac, došao 10. 10. 1936. godine iz Jugoslavije.
- 75. KRŽELJ MIRO, rođen 1920. godine, Split, radnik, došao 26. 9. 1937. godine iz Jugoslavije.
- 76. KIJUNDŽIĆ ANTE, rođen u Podbablju – Imotski, radnik, došao 1936. godine iz Belgije, poginuo 18. 3. 1937. na frontu (Gvadalajara).
- 77. KURTOVIĆ MARKO, rođen 1904. godine Zagvozd – Imotski, radnik, došao 15. 9. 1936. iz Belgije, umro 1951. godine.
- 78. KUŠTERA FRANE Frank, rođen 1906. godine, Preko – Zadar, radnik, došao 6. 1. 1937. godine iz SAD, umro 1947. u Preku kod Zadra.
- 79. KUTLEŠA STEFAN Stipe, rođen 1894. godine, Vinjani Donji – Imotski, radnik, došao iz SAD 1937. godine.
- 80. LACMANOVIĆ FRANE, rođen 1909. godine, Šibenik, radnik, došao 1. 10. 1936. iz Jugoslavije, umro 1966. godine u Beogradu.
- 81. LASIĆ STEFAN Stipe, rođen 1914. Lokvičići – Imotski, rudar, došao 1936. godine iz Belgije. Poginuo na aragonskom frontu.
- 82. LEONTIĆ BORO, rođen 1905. godine, Dubrovnik, službenik, došao 24. 4. 1937. godine iz Jugoslavije.
- 83. LEVANTIN PETAR, rođen 1911. godine, Metković, došao 14. 11. 1936. iz Jugoslavije, poginuo 1937. na aragonskom frontu.
- 84. LIVERIĆ TOMO Tomaš, rođen 1902. godine, Zadar, radnik, došao kolovoza 1936. godine iz Jugoslavije.
- 85. LONČAR STIPE, rođen 1908. godine, Vinjani Gornji – Imotski, radnik, došao 26. 10. 1936. godine iz Belgije, poginuo 20. 11. 1936. godine na madridskom frontu (Kasa del Kampo).
- 86. LUCEV ĆIRIL, rođen 1902. godine, Prvić Luka – Šibenik, radnik, došao rujna 1936. godine iz Jugoslavije.
- 87. LUKIN IVAN, rođen 1908. godine Mali Iz – Zadar, mornar, zatekao se u Španiji 1936. godine.
- 88. LUKA STIPE, rođen u Sinju, došao iz Jugoslavije, poginuo aprila 1938. na aragonskom frontu (Marelja).
- 89. LUŠTICA ANTE Mateo, rođen 1903. godine, Poljana – Zadar, mornar, došao 21. 7. 1937. godine iz Francuske.
- 90. LJUBIČIĆ FRANJO Muco, rođen 1908. godine, Runovići – Imotski, mornar, došao 27. 10. 1936. godine iz Belgije, ubijen u logoru u Njemačkoj 1943. godine.
- 91. LJUBIČIĆ JURE, rođen 1911. godine, Runovići – Imotski, radnik, došao iz Belgije, listopada 1936. godine, poginuo 15. 11. 1936. na madridskom frontu.
- 92. MASLAČ VLAHO, rođen 1907. godine, Dubrovnik, radnik, došao 10. 1. 1938. godine iz Francuske, nestao u logorima u Francuskoj.
- 93. MATIĆ RUDOLF, rođen 1905. godine, Proložac – Imotski, radnik, došao 26. 12. 1936. godine iz Belgije, umro u veljači 1963. godine u Beogradu.
- 94. MATIŠIĆ MATE, rođen 1915. godine, Dubrovnik, pomorac, zatekao se 1936. godine u Španiji, umro 1940. godine u SAD.
- 95. MATKOVIĆ BLAŽ, rođen 1913. godine, Rašćani, Imotski, rudar, došao 1936. godine iz Belgije. Poginuo 13. 3. 1937. godine na frontu Gvadalajara.
- 96. MATOŠ ANTE, rođen 1897. godine Kijevo, Knin, rudar, došao 2. 2. 1937. godine iz Belgije, umro maja 1965. u Kijevu – Knin.
- 97. MILIĆ ANTE, rođen 1919. godine, Sinj, radnik, došao maja 1937. godine iz Francuske.
- 98. MILOŠ SIME, rođen 1902. godine, Preko – Zadar, radnik, došao krajem 1936. godine iz Francuske, umro 1953. godine u Zadru.
- 99. MRDULJAŠ PAŠKO, rođen 1912. godine, Split, radnik, došao 11. 3. 1938. godine iz Jugoslavije.
- 100. MRKONJIC JOSIP, rođen 1911. godine, Runovići – Imotski, rudar, došao iz Francuske, poginuo 1943. godine u NOB-u.
- 101. MUNITIĆ JURE, rođen 1907. godine, Grabovac – Imotski, rudar, došao 2. 11. 1936. godine iz Belgije, poginuo 10. 4. 1937. godine na frontu Gvadalajara.
- 102. PAPO MENTO Brica, rođen 1915. godine, Split, radnik, došao listopada 1936. godine iz Jugoslavije, poginuo 1943. godine u NOB.
- 103. PAVKOVIĆ MATE, rođen 1912. godine, Tribresi – Split, rudar, došao 2. 11. 1936. godine iz Belgije, poginuo 1936. godine.
- 104. PERKOVIĆ NIKOLA, rodom iz Šibenika, poginuo na madridskom frontu 1936. godine.
- 105. PERKUŠIĆ DUŠAN Janje, rođen 1908. godine, Podbablje – Imotski, rudar, došao 10. 11. 1936. godine iz Belgije.
- 106. PERKUŠIĆ MATE, rođen 1912. godine, Podbablje – Imotski, rudar, došao 28. 10. 1936. godine iz Belgije, ubijen 1941. godine u Splitu od ustaša.
- 107. PEŠA SIME, rođen 1894. godine, Zaton – Zadar, rudar, došao 24. 9. 1936. godine iz Jugoslavije.
- 108. PILIĆ MARKO, rođen 1900. godine u Bristanima, Drniš, rudar, došao 22. 12. 1936. godine iz Belgije, umro u veljači 1963. godine.
- 109. PRGOMET FRANJO, rođen 1899. godine, Proložac – Imotski, radnik, došao listopada 1936. godine iz Belgije, poginuo 20. 11. 1936. godine na madridskom frontu (Kasa del Kampo).
- 110. PRPIĆ JAKOV, rođen 1904. godine, Sumartin – Brač, rudar, došao 27. 10. 1936. godine iz Belgije.
- 111. PUDAR STEFAN Stipe, rođen 1912. godine Velik – Sinj, radnik, došao 1938. godine iz Jugoslavije, poginuo u Španiji.
- 112. PUHARIĆ IVAN, rođen 1906. godine, Puharići – Makarska, radnik, došao 10. 10. 1936. godine iz SSSR, umro 1944. godine.
- 113. PURATIĆ JAKOV, rođen 1904. godine, Sumartin – Brač, rudar, došao 10. 10. 1936. godine iz Belgije.
- 114. PUŠIĆ JOSIP, rođen 1902. godine, Ričica – Imotski, radnik, došao 1937. godine iz Belgije.
- 115. RADOVIĆ MIRKO, rođen 1916. godine, Split, radnik, došao listopada 1936. godine iz Jugoslavije, poginuo 20. 11. 1936. godine na madridskom frontu (Kasa del Kampo).
- 116. RAĐA JURIN, rođen 1911. godine, Donje Ogorje – Muć, radnik.
- 117. ROKOV DIEGO, rođen 1883. godine, Kaštel-Gomilica, mornar, došao 10. 2. 1938. godine iz Francuske, umro u logoru u Francuskoj 1943. godine.
- 118. SEKULIĆ KARLO, rođen 1898. godine, Dalmacija, Radnik, došao iz SSSR, 6. 10. 1936. godine.
- 119. SILOV ANTE, rođen 1907. godine, Skradin, mornar, došao 21. 7. 1936. godine iz Francuske.
- 120. SIMONOVIĆ GRIGORI, iz Dalmacije, poginuo na madridskom frontu (Kasa del Kampo 22. 11. 1936. godine).
- 121. ŠABIĆ BLAŽ Vlaho, rođen 1913. godine, Trogir, radnik, došao 24. 5. 1937. godine iz Jugoslavije.
- 122. ŠABIĆ JAKOV, rođen 1912. godine, Zmijavci – Imotski, rudar, došao 1. 11. 1936. godine iz Belgije, umro listopada 1970. godine u Splitu.
- 123. ŠARIĆ MATE, rođen 1897. godine, Podstrana, Split, radnik, došao 1937. godine iz Francuske, poginuo (nestao).
- 124. ŠARIĆ MIJO, rođen 1913. godine Zmijavci – Imotski, rudar, došao 10. 10. 1936. godine iz Belgije.
- 125. ŠMIT ANTON (Šimić), Dalmacija, došao 2. 6. (30. 5.) 1937. godine iz Kanade.
- 126. ŠVAGUŠA DRAGO, radnik, (Zagvozd – Imotski), došao listopada 1936. godine iz Belgije, poginuo 15. 11. 1936. godine na madridskom frontu – Kasa del Kampo.
- 127. ŠVAGUŠA GRGO, rođen 1909. godine Zagvozd – Imotski, rudar došao 1936. godine iz Francuske, poginuo 20. 11. 1936. godine na madridskom frontu – Kasa del Kampo.
- 128. ŠVARINIĆ IVAN, rođen 1897. godine Veli Iz – Zadar, radnik, došao 6. 2. 1937. godine iz SAD.
- 129. TOMAŠEVIĆ STJEPAN, rođen 1914. godine, Sinj, radnik, došao 17. 1. 1937. godine iz Belgije.
- 130. TOMIĆ FERIĆ IVAN, rođen 1898. godine, Split, radnik, došao 20. 12. 1937. godine iz Jugoslavije.
- 131. UJEVIĆ LUKA, rođen 1914. godine, Krivodol – Imotski, došao listopada 1936. godine iz Belgije, poginuo 20. 11. 1936. na madridskom frontu – Kasa del Kampo.
- 132. VUKUŠIĆ BOŽIDAR, rođen 1917. godine, Split, pomorac, došao 2. 12. 1936. godine iz Jugoslavije.
- 133. ZARADIĆ IVAN, rođen 1909. godine, Lovreć – Imotski, radnik, došao listopada 1936. godine iz Belgije, poginuo 20. 11. 1936. godine na madridskom frontu, Kasa del Kampo.
- 134. ZAROBABEL MILE – Lacan rođen 1914. godine, Šibenik, umro u Splitu 1939. godine.
- 135. ŽUJIĆ MATE, rođen 1906. godine, Poljica – Imotski, došao 27. 10. 1936. godine iz Belgije, poginuo 4. 4. 1938. godine na aragonskom frontu – Marelja.
- 136. ŽURAK MIRO, rođen 1910. godine, Posedarje – Zadar, mornar došao 1. 11. 1937. godine iz Jugoslavije, umro 1968. godine u Zagrebu.
- 137. ŽIVKOVIĆ MLADEN, rođen 1911. godine Rogoznica – Šibenik, mornar, došao iz Jugoslavije 3. 10. 1936. godine.
- 138. ŽINDARČIĆ HENRIK Riko, rođen 1907. godine, Split, došao 25. 12. 1937. godine iz Jugoslavije, poginuo u NOB-u 1941. godine u Zagrebu.
- 139. ŽUPIĆ MATE, rođen 1911. Vinjani Donji – Imotski, radnik, došao iz Francuske studenoga 1936. godine.

- 86. LUCEV ĆIRIL, rođen 1902. godine, Prvić Luka – Šibenik, radnik, došao rujna 1936. godine iz Jugoslavije.
- 87. LUKIN IVAN, rođen 1908. godine Mali Iz – Zadar, mornar, zatekao se u Španiji 1936. godine.
- 88. LUKA STIPE, rođen u Sinju, došao iz Jugoslavije, poginuo aprila 1938. na aragonskom frontu (Marelja).
- 89. LUŠTICA ANTE Mateo, rođen 1903. godine, Poljana – Zadar, mornar, došao 21. 7. 1937. godine iz Francuske.
- 90. LJUBIČIĆ FRANJO Muco, rođen 1908. godine, Runovići – Imotski, mornar, došao 27. 10. 1936. godine iz Belgije, ubijen u logoru u Njemačkoj 1943. godine.
- 91. LJUBIČIĆ JURE, rođen 1911. godine, Runovići – Imotski, radnik, došao iz Belgije, listopada 1936. godine, poginuo 15. 11. 1936. na madridskom frontu.
- 92. MASLAČ VLAHO, rođen 1907. godine, Dubrovnik, radnik, došao 10. 1. 1938. godine iz Francuske, nestao u logorima u Francuskoj.
- 93. MATIĆ RUDOLF, rođen 1905. godine, Proložac – Imotski, radnik, došao 26. 12. 1936. godine iz Belgije, umro u veljači 1963. godine u Beogradu.
- 94. MATIŠIĆ MATE, rođen 1915. godine, Dubrovnik, pomorac, zatekao se 1936. godine u Španiji, umro 1940. godine u SAD.
- 95. MATKOVIĆ BLAŽ, rođen 1913. godine, Rašćani, Imotski, rudar, došao 1936. godine iz Belgije. Poginuo 13. 3. 1937. godine na frontu Gvadalajara.
- 96. MATOŠ ANTE, rođen 1897. godine Kijevo, Knin, rudar, došao 2. 2. 1937. godine iz Belgije, umro maja 1965. u Kijevu – Knin.
- 97. MILIĆ ANTE, rođen 1919. godine, Sinj, radnik, došao maja 1937. godine iz Francuske.
- 98. MILOŠ SIME, rođen 1902. godine, Preko – Zadar, radnik, došao krajem 1936. godine iz Francuske, umro 1953. godine u Zadru.
- 99. MRDULJAŠ PAŠKO, rođen 1912. godine, Split, radnik, došao 11. 3. 1938. godine iz Jugoslavije.
- 100. MRKONJIC JOSIP, rođen 1911. godine, Runovići – Imotski, rudar, došao iz Francuske, poginuo 1943. godine u NOB-u.
- 101. MUNITIĆ JURE, rođen 1907. godine, Grabovac – Imotski, rudar, došao 2. 11. 1936. godine iz Belgije, poginuo 10. 4. 1937. godine na frontu Gvadalajara.
- 102. PAPO MENTO Brica, rođen 1915. godine, Split, radnik, došao listopada 1936. godine iz Jugoslavije, poginuo 1943. godine u NOB.
- 103. PAVKOVIĆ MATE, rođen 1912. godine, Tribresi – Split, rudar, došao 2. 11. 1936. godine iz Belgije, poginuo 1936. godine.
- 104. PERKOVIĆ NIKOLA, rodom iz Šibenika, poginuo na madridskom frontu 1936. godine.
- 105. PERKUŠIĆ DUŠAN Janje, rođen 1908. godine, Podbablje – Imotski, rudar, došao 10. 11. 1936. godine iz Belgije.
- 106. PERKUŠIĆ MATE, rođen 1912. godine, Podbablje – Imotski, rudar, došao 28. 10. 1936. godine iz Belgije, ubijen 1941. godine u Splitu od ustaša.
- 107. PEŠA SIME, rođen 1894. godine, Zaton – Zadar, rudar, došao 24. 9. 1936. godine iz Jugoslavije.
- 108. PILIĆ MARKO, rođen 1900. godine u Bristanima, Drniš, rudar, došao 22. 12. 1936. godine iz Belgije, umro u veljači 1963. godine.
- 109. PRGOMET FRANJO, rođen 1899. godine, Proložac – Imotski, radnik, došao listopada 1936. godine iz Belgije, poginuo 20. 11. 1936. godine na madridskom frontu (Kasa del Kampo).
- 110. PRPIĆ JAKOV, rođen 1904. godine, Sumartin – Brač, rudar, došao 27. 10. 1936. godine iz Belgije.
- 111. PUDAR STEFAN Stipe, rođen 1912. godine Velik – Sinj, radnik, došao 1938. godine iz Jugoslavije, poginuo u Španiji.
- 112. PUHARIĆ IVAN, rođen 1906. godine, Puharići – Makarska, radnik, došao 10. 10. 1936. godine iz SSSR, umro 1944. godine.
- 113. PURATIĆ JAKOV, rođen 1904. godine, Sumartin – Brač, rudar, došao 10. 10. 1936. godine iz Belgije.
- 114. PUŠIĆ JOSIP, rođen 1902. godine, Ričica – Imotski, radnik, došao 1937. godine iz Belgije.
- 115. RADOVIĆ MIRKO, rođen 1916. godine, Split, radnik, došao listopada 1936. godine iz Jugoslavije, poginuo 20. 11. 1936. godine na madridskom frontu (Kasa del Kampo).
- 116. RAĐA JURIN, rođen 1911. godine, Donje Ogorje – Muć, radnik.
- 117. ROKOV DIEGO, rođen 1883. godine, Kaštel-Gomilica, mornar, došao 10. 2. 1938. godine iz Francuske, umro u logoru u Francuskoj 1943. godine.
- 118. SEKULIĆ KARLO, rođen 1898. godine, Dalmacija, Radnik, došao iz SSSR, 6. 10. 1936. godine.
- 119. SILOV ANTE, rođen 1907. godine, Skradin, mornar, došao 21. 7. 1936. godine iz Francuske.
- 120. SIMONOVIĆ GRIGORI, iz Dalmacije, poginuo na madridskom frontu (Kasa del Kampo 22. 11. 1936. godine).
- 121. ŠABIĆ BLAŽ Vlaho, rođen 1913. godine, Trogir, radnik, došao 24. 5. 1937. godine iz Jugoslavije.
- 122. ŠABIĆ JAKOV, rođen 1912. godine, Zmijavci – Imotski, rudar, došao 1. 11. 1936. godine iz Belgije, umro listopada 1970. godine u Splitu.
- 123. ŠARIĆ MATE, rođen 1897. godine, Podstrana, Split, radnik, došao 1937. godine iz Francuske, poginuo (nestao).
- 124. ŠARIĆ MIJO, rođen 1913. godine Zmijavci – Imotski, rudar, došao 10. 10. 1936. godine iz Belgije.
- 125. ŠMIT ANTON (Šimić), Dalmacija, došao 2. 6. (30. 5.) 1937. godine iz Kanade.
- 126. ŠVAGUŠA DRAGO, radnik, (Zagvozd – Imotski), došao listopada 1936. godine iz Belgije, poginuo 15. 11. 1936. godine na madridskom frontu – Kasa del Kampo.
- 127. ŠVAGUŠA GRGO, rođen 1909. godine Zagvozd – Imotski, rudar došao 1936. godine iz Francuske, poginuo 20. 11. 1936. godine na madridskom frontu – Kasa del Kampo.
- 128. ŠVARINIĆ IVAN, rođen 1897. godine Veli Iz – Zadar, radnik, došao 6. 2. 1937. godine iz SAD.
- 129. TOMAŠEVIĆ STJEPAN, rođen 1914. godine, Sinj, radnik, došao 17. 1. 1937. godine iz Belgije.
- 130. TOMIĆ FERIĆ IVAN, rođen 1898. godine, Split, radnik, došao 20. 12. 1937. godine iz Jugoslavije.
- 131. UJEVIĆ LUKA, rođen 1914. godine, Krivodol – Imotski, došao listopada 1936. godine iz Belgije, poginuo 20. 11. 1936. na madridskom frontu – Kasa del Kampo.
- 132. VUKUŠIĆ BOŽIDAR, rođen 1917. godine, Split, pomorac, došao 2. 12. 1936. godine iz Jugoslavije.
- 133. ZARADIĆ IVAN, rođen 1909. godine, Lovreć – Imotski, radnik, došao listopada 1936. godine iz Belgije, poginuo 20. 11. 1936. godine na madridskom frontu, Kasa del Kampo.
- 134. ZAROBABEL MILE – Lacan rođen 1914. godine, Šibenik, umro u Splitu 1939. godine.
- 135. ŽUJIĆ MATE, rođen 1906. godine, Poljica – Imotski, došao 27. 10. 1936. godine iz Belgije, poginuo 4. 4. 1938. godine na aragonskom frontu – Marelja.
- 136. ŽURAK MIRO, rođen 1910. godine, Posedarje – Zadar, mornar došao 1. 11. 1937. godine iz Jugoslavije, umro 1968. godine u Zagrebu.
- 137. ŽIVKOVIĆ MLADEN, rođen 1911. godine Rogoznica – Šibenik, mornar, došao iz Jugoslavije 3. 10. 1936. godine.
- 138. ŽINDARČIĆ HENRIK Riko, rođen 1907. godine, Split, došao 25. 12. 1937. godine iz Jugoslavije, poginuo u NOB-u 1941. godine u Zagrebu.
- 139. ŽUPIĆ MATE, rođen 1911. Vinjani Donji – Imotski, radnik, došao iz Francuske studenoga 1936. godine.

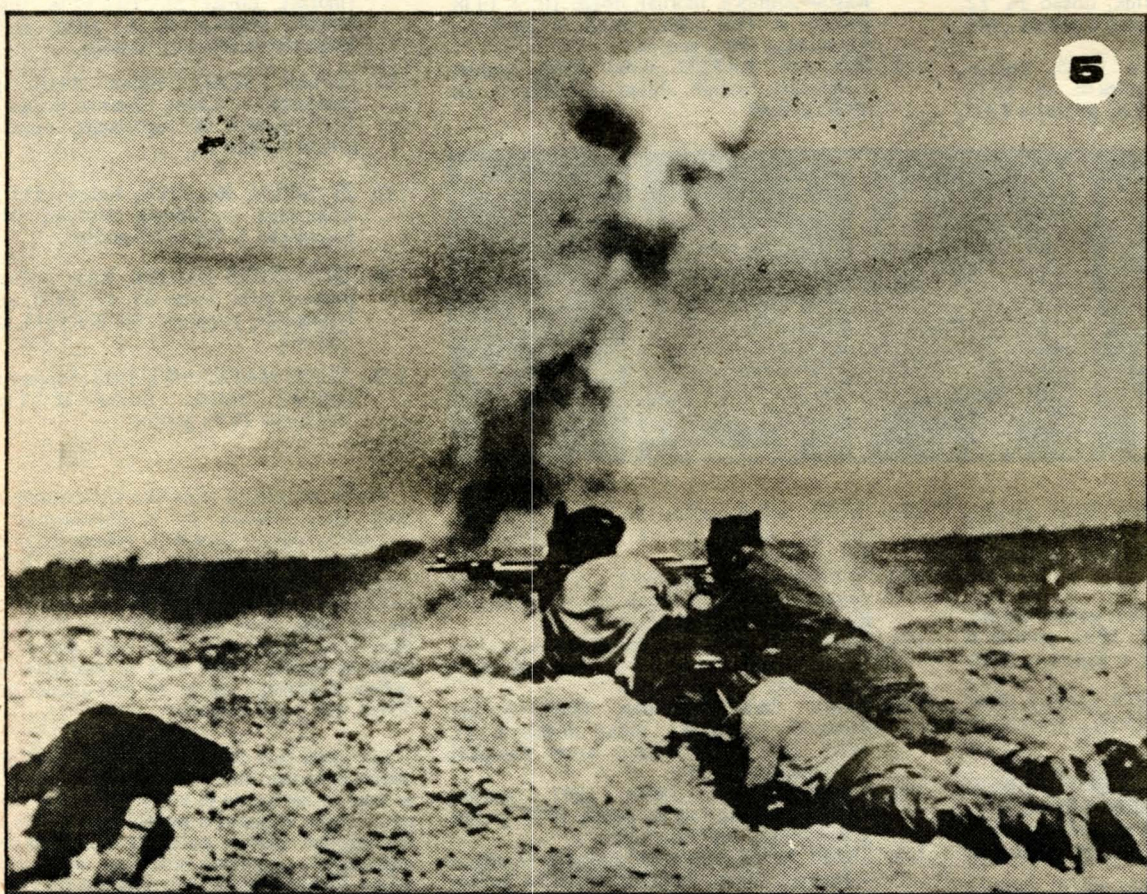
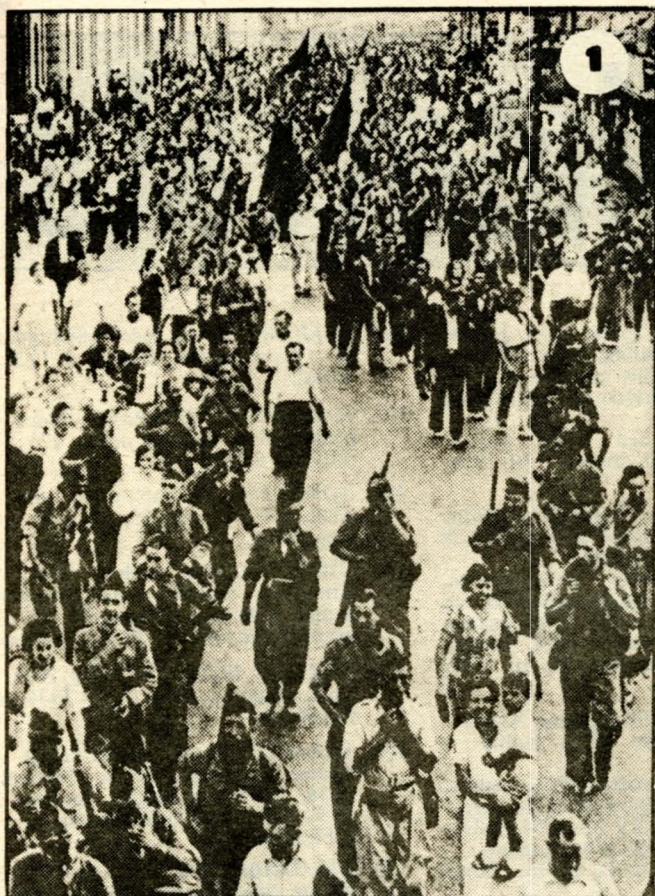

Pored navedenih učesnika španjolskog građanskog rata, kojima je u objavljenom spisku naznačeno mjesto odakle je, primijetiti je da ima i onih kod kojih to nije naznačeno, a time ni utvrđeno. Među takvima ima prezimena za koje se može pretpostaviti da bi mogli biti Dalmatinci, kao što su: Šiško Mate, Stilinović Ivan, Smolčić Ivan, Silov Erik, Prpić Mate i još neki. Bilo bi korisno kada bi zainteresirani i na te slučajeve skrenuli pažnju i pomogli da se to definitivno raščisti i utvrdi, dok je još moguće.

Isto tako sam naišao u policijskim spisima i još nekim dokumentima na podatke o nekim licima, za koje se navodi da su u španjolskom građanskom ratu, a nisu zapisani u popisu španjolskih boraca, što također upućuje na to da društveno-političke organizacije pažljivo pročitaju ovaj objavljeni spisak, te ako uoče da nisu zapisani oni za koje oni znaju da su učestvovali u španjolskom građanskom ratu na strani republikanske vojske, da dostave podatke uredništvu lista, koje će to dati na daljnji postupak Udruženju španjolskih dobrovoljaca.

Nedjeljko KUJUNDŽIĆ

Na madridskom frontu krvirala je Jugoslovenska četa iz sastava bataljona „Dimitrov”. Na čelu čete su radnici: komandir čete Matija Vidaković i zamjenik Ivan Gošnjak. Na izmaku je zima 1937. Fašistički tenkovi bjesomučno napadaju. Interbrigadisti ne odstupaju. U jednom danu odbijaju i po pet tenkovskih juriša. Tri puta protivjuriš vodi Veljko Vlahović. U četvrtom pokosio ga je rafal. U pomoć mu stiže Kosta Nađ...

... Operacija Bruneta. Juriša bataljon „Đuro Đaković”. Na njegovim položajima gine član CK KPJ Blagoje Parović. Desetkovana je naša četa iz bataljona „Dimitrov”. Najprije pada komandir Vidaković. Juriš predvodi Ivan Gošnjak. Kad je

1 Narod Španije srdačno je dočekaio Interbrigadiste, među kojima i oko 1.650 Jugoslovena i ispratio ih na front s nadom u pobjedu nad mračnim silama fašizma.

2 El Prado kod Madrida 1936. Komanda Balkanske čete na karti proučava dobiveni borbeni zadatak. Četvrti s lijeva komesar čete Stevan Belić Dudek (umro 1972. na funkciji člana Općinskog odbora SUBNOR-a Split)

3 Juriši pod crvenim barjekom radničkog internacionalizma bili su siloviti. U njima je učestvovalo 139 Dalmatinaca.

4 Drug Blagoje Parović bio je predstavnik naše Partije u Komitetu internacionalnih brigada i ujedno komesar XV internacionalne brigade. Poginuo je na frontu Bruneta 6. VII 1937.

Na slici: Blagoje Parović prilikom formiranja bataljona „Đuro Đaković”, Karabanja 1937.

5 Teške borbe vođene su na Gvadalahari. Na slici vidimo poginulog interbrigadistu i dejstvo mitraljeskog odjeljenja jugoslovenskih dobrovoljaca.

6 Grupa Jugoslovena snimljena poslije partijskog sastanka. U sredini slike s beretkom je Rodoljub Čolaković, u lijevom uglu u džemperu je Božo Bilčić Marijan (poginuo na izmaku jeseni 1942. kod Jajca kao komandant Prve dalmatinske brigade – narodni heroj). Stoji drugi s desna Vlado Četković (poginuo u listopadu 1944. na Vrđovu kao komandant VIII dalmatinskog udarnog korpusa – narodni heroj).

7 Na položaju estramadurskog fronta 1938. Štab protivtenkovske baterije XIII interbrigade. S rukama u džepovima stoji komandir baterije Mirko Kovačević Lala (poginuo 13. VIII 1941. kod Košuta kao komandant Prvog splitskog odreda – narodni heroj).

MUNJE KOJE NITI

Gošnjak ranjen, komandu preuzima Kosta Nađ. Ali, ranjen je i Nađ. Komandu preuzima Peko Dapčević. I Peko je ranjen. Na čelo borbenog stroja stupa Dušan Veder ...

„No pasaran!“
 Neće proći! Nikad neće proći! „Vaša čast je naša čast, vaša borba je naša borba...“ Herojstvo jugoslovenskih komunista zadivljuje. „Bili su neustrašivi“ — o što napisala nekadašnji španjolski pastir — pjesnik Miguel Hernandez (ubijen u rakovoj robijašnici 1942.) „... munje koje nitko ne zadržava u kavezu zatvorene.“

Levante 1938. Mitralsko odjeljenje bataljona „Đuro Đaković“: Dimitrije Koturović, Luka Baltić, Mirko Krželj, Čiro Buble i Franc Stermole.

Uz svesrdnu pomoć svoje fašističke sabraće, Musolinija i Hitlera, Franko je potisnuo republikanske snage. Interbrigadisti su morali napustiti tlo Španije. Francuske vlasti ih trpaju u logore Sen Siprijen, Arzeles i Girs. Bodljikava žica nije ni ovdje mogla slomiti težnju i borbu za slobodu.

Jugoslaveni — članovi KPJ zatočeništvo u logorima Francuske iskoristili su za učenje, za sabiranje iskustava stečenih u borbi za slobodu. Uz pomoć CK KPJ organizirani su kanali za povratak u domovinu. Slika je načinjena u logoru San Siprijen. Između ostalih prepoznajemo Ivana Rukavina, istaknutog komandanta partizanskih jedinica u Hrvatskoj (čuči prvi s lijeva), Petra Draškina, komandanta Osmog dalmatinskog korpusa i Četvrte armije (stoji treći s desna) i Mirka Kovačevića Lalu (sjedi prvi zdesna).

Do 1941. godine u domovinu se vratilo oko 250 „Španaca“ koji su se stavili na raspoloženje Partije za novi front protiv fašizma. Borbeno i političko iskustvo stečeno u Španiji dragocjeno je bilo već u ustaničkim danima 1941. U završnim operacijama za konačno oslobođenje naše zemlje na čelu sve četiri naše armije bili su „Španci“: Peko Dapčević, Koča Popović, Kosta Nađ i Petar Drašpin, dok su na čelu glavnih štabova tokom NOR-a bili: u Sloveniji France Rozman Stane, u Hrvatskoj Marko Orešković, Ivan Rukavina i Ivan Gošnjak, u Srbiji Branko Kрманović i mnogi drugi koji su prerasli u legendu herojskih boraca za našu slobodu.

Na slici snimljenoj u bolnici Benikasin 1937. prepoznajemo: Peku Dapčevića (drugi s lijeva u gornjem redu), Kostu Nada (četvrti s lijeva), Ivana Gošnjaka (sjedi prvi s desna).

KO NE ZADRŽA...

